

**Historický ústav
AV ČR, v. v. i.**

IČ: 67985963

Sídlo: Prosecká 76, Praha 9 190 00 CZ

**Výroční zpráva o činnosti a hospodaření
za rok 2008**

Dozorčí radou pracoviště projednána dne: 11. června 2009

Radou pracoviště schválena dne: 4. června 2009

V Praze dne 16. června 2009

I. Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách

a) Výchozí složení orgánů pracoviště

Pověřen vedením od:

Ředitel pracoviště: **Prof. PhDr. Svatava Raková, CSc.**

jmenován s účinností od : **1. 6. 2007**

Rada pracoviště zvolena dne 16. 1. 2007 ve složení:

předseda: **prof. PhDr. Svatava Raková, CSc.**

místopředseda: **prof. PhDr. František Šmahel, DrSc. (FIU AV ČR)**

členové:

interní:

prof. PhDr. Milan Hlavačka, CSc.

doc. PhDr. Jiří Mikulec, CSc.

PhDr. Jan Němeček, DrSc.

prof. PhDr. Eva Semotánová, DrSc.

doc. PhDr. Radomír Vlček, CSc.

prof. PhDr. Josef Žemlička, DrSc.

externí:

prof. PhDr. Marie Bláhová, DrSc., FF UK.

prof. PhDr. et Mgr. Tomáš Knoz, PhD., FF MU

prof. PhDr. Jan Kuklík, CSc., FF UK

Dozorčí rada jmenována dne 1. 5. 2007 ve složení:

předseda: **PhDr. Martin Steiner, FIÚ AV ČR**

místopředseda: **doc. PhDr. Ladislav Hladký, CSc., HÚ AV ČR**

členové:

prof. JUDr. Karel Malý, DrSc., Dr.h.c., PrF UK

doc. PhDr. Václav Ledvinka, CSc., Archiv hl. m. Prahy

doc. PhDr. Lydia Petráňová, CSc., Etnologický ústav AV ČR

b) Změny ve složení orgánů:

"V roce 2008 nedošlo ke změnám.

c) Informace o činnosti orgánů:

Ředitel:

Ředitelka plánovala, řídila, koordinovala a kontrolovala činnost všech složek ústavu: vědeckou (plnění výzkumného záměru, dohled nad grantovými a jinými projekty), vědecko-organizační (konference, kolokvia, kooperace s partnerskými institucemi), administrativní, servisní (knihovna, bibliografie), ediční (nakladatelství Historický ústav) a technickou. Jednal se zástupci domácích i zahraničních institucí, s nimiž HÚ udržoval nebo navazoval vědecké a pracovní styky (Instytut Historii PAN, Universitāt Trier, Waldviertel Akademie etc.), popřípadě tyto úkoly delegovala na příslušné pracovníky a průběžně kontrolovala výsledky, dbala o plnění a obnovování mezinárodních vědeckých smluv. Iniciovala změny a opatření ve struktuře výstupů a ediční politice, spojené s přijetím Metodiky hodnocení RVV. Průběžně sledovala čerpání rozpočtových položek a hospodaření ústavu a činila v tomto smyslu příslušná rozhodnutí, ve spolupráci s Radou HÚ a Dozorčí radou řídila investiční politiku ústavu. V koordinaci s Atestační komisí HÚ prováděla personální politiku zaměřenou na zvýraznění výkonnostních kritérií a zajištění kontinuity výzkumných úkolů z řad juniorů. Podrobně (statisticky) sledovala výkonnost jednotlivých pracovníků a seznamovala s výsledky příslušných útvarů. Účastnila se jednání o rekonstrukci budovy na Proseku, dbala o řádné technické vybavení ústavu, zejména o inovaci a zajištění rentability malotirážního střediska, a řešila otázky spojené s výsledky kontrol hospodaření. Pravidelně konzultovala a řešila administrativní a finanční otázky vedení Českého historického ústavu v Římě s jeho ředitelkou, s rektorem Papežské koleje Nepomucenum sjednala uzavření nové nájemní smlouvy ČHÚŘ a účastnila se zasedání Římské komise.

Tuto činnost prováděla ředitelka jednak prostřednictvím pravidelných (1x měsíčně) zasedání ústavní rady HÚ, poradního orgánu ředitele, který je složen z vedoucích pracovníků všech složek ústavu: výzkumných oddělení, popř. týmů, THS, knihovny a nakladatelství, a dále předsedy odborové organizace, jednak přímým stykem s pracovními kolektivy (účast na zasedání vědeckých oddělení, popřípadě pobočky Brno) i jednotlivci. Významná rozhodnutí ohledně chodu ústavu, plnění výzkumného záměru, grantovou, personální a majetkovou politiku a dalších klíčové kroky ředitelka konzultovala s Radou HÚ, které předsedá, a informovala v příslušných směrech (hospodaření HÚ, rozpočet, nájemní smlouvy) Dozorčí radu HÚ. Účastnila se schůzí odborové organizace HÚ, byla v pravidelném kontaktu s jejím předsedou, řešila s ním otázky pracovněprávních vztahů a dalších odborových záležitostí (půjčky, rekreace pracujících) a konzultovala podobu kolektivní smlouvy. Dále ředitelka reprezentovala ústav navenek, zejména na mezinárodních konferencích a jiných významných vědeckých akcích, a dbala o zvýraznění prezentace vědeckých výsledků pracoviště (rekonstrukce a modernizace webových stránky, iniciativa ve zřízení anglické verze stránek, vydávání Bulletinu HÚ, veřejné představení významných publikací, aktivní účast na

Týdnu vědy a techniky).

Jako členka komise pro organizaci oslav výročí Josefa Hlávky měla ředitelka za úkol zajistit historicko-badatelskou část oslav, což realizovala iniciativou v odborné a organizační přípravě několikadenní mezinárodní vědecké konference (květen 2008). Jako členka Akreditační komise při MŠMT řídila činnost pracovní skupiny pro historii, zajišťovala hodnocení akreditačních žádostí a účastnila se zasedání AK. Kontakt HÚ s vysokoškolskými pracovišti zprostředkovala mimo jiné i členstvím ve vědeckých radách vysokoškolských pracovišť (JU, UJEP, UHK, FF JU, FF UHK, FF UPardubice).

Rada pracoviště:

Rada HÚ zasedala celkem 2krát a zabývala se následujícími tématy (zápisy jsou k dispozici na www.hiu.cas.cz):

27. 4. 2008: Zpráva o činnosti a hospodaření za rok 2007; zpráva o plnění VZ za léta 2005-2007; rozpočet HÚ na rok 2008; grantové žádosti; Metodika hodnocení výsledků vědy a výzkumu a její důsledky pro výzkumnou a publikační politiku HÚ.

25. 11. 2008: Zpráva o výsledcích mezitermínového hodnocení VZ HÚ (2005-2007) Hodnotitelskou komisí AV ČR + o plnění VZ během 2008; plnění grantových výstupů a grantová politika HÚ; výsledky finanční kontroly grantových projektů za léta 2002-2008 pracovníky FÚ Praha 9; zpráva o hospodaření a čerpání rozpočtu za rok 2008; zpráva o situaci a změnách financování ČHÚŘ; personální politika HÚ v souvislosti s Metodikou hodnocení RVV; informace o mezinárodní spolupráci HÚ.

Dozorčí rada:

Dozorčí rada HÚ zasedala v průběhu roku 2krát.

Na zasedání 15. 5. 2008 Dozorčí rada

- 1) vyjádřila souhlas s Výroční zprávou o činnosti a hospodaření za rok 2007 (s požadavkem na dříčší doplnění jejího obsahu);*
- 2) vzala na vědomí (bez připomínek) zprávu o objemu finančních prostředků a struktuře rozpočtu HÚ na rok 2008;*
- 3) pozitivně zhodnotila úroveň řídicí práce ředitelky ústavu.*

Na zasedání 4. 12. 2008 Dozorčí rada

- 1) vzala na vědomí (bez připomínek) zprávu o průběžném čerpání rozpočtu HÚ v roce 2008;*
- 2) vzala na vědomí (bez připomínek) informaci o finanční rozvaze HÚ na rok 2009;*
- 3) vzala na vědomí (s uznáním a pochvalou) informaci o výsledcích průběžného evaluačního hodnocení HÚ za léta 2005-2007;*
- 4) vzala na vědomí (bez připomínek) zprávu o výsledcích kontroly*

financování grantových projektů HÚ za léta 2002–2008 provedené Finančním úřadem Prahy 9;

5) vyslovila předchozí souhlas s dodatkem k nájemní smlouvě Českého historického ústavu v Římě. Jednala též o činnosti a hospodaření ČHÚŘ s doporučením, aby HÚ napříště disponoval většími kontrolními kompetencemi vůči ČHÚŘ a výstupy římských výzkumů byly důsledně prezentovány jakožto výzkumy spolufinancované HÚ. 15. 5. 2008: Zpráva o činnosti a hospodaření za 2007; rozpočet 2008; zhodnocení manažerské činnosti ředitelky.

II. Informace o změnách zřizovací listiny:

V průběhu roku 2008 nedošlo ke změnám ve znění zřizovací listiny HÚ.

III. Hodnocení hlavní činnosti:

Obecná charakteristika

V roce 2008 Historický ústav pokračoval v řešení výzkumného záměru Český dějinný prostor v evropském kontextu. Diverzita, kontinuita, integrace (AV0Z80150510; 2005-2010), který zahrnuje dějiny českých zemí v období od 9. do 20. století se zřetelem ke specifickým vývojovým rysům jednotlivých historických zemí. V tomto rámci probíhaly základní koncepční, heuristické, syntetizující a analytické práce na jednotlivých projektech s publikovanými i rukopisnými výstupy, a to v následujících oblastech:

1. Vytváření pramenné dokumentace k postavení českých zemí v Evropě (edice pramenů 14.-20. století, Bibliografie dějin Českých zemí, průběžné doplňování elektronické bibliografické databáze).
2. Syntetické zpracování vybraných tematických okruhů z českých a evropských dějin (Atlas českých dějin, Dějiny Balkánu, Přehled českých dějin, nově komparativní dějiny středoevropského prostoru *Between West and East* - společný projekt s akademickými pracovišti Slovenska, Polska, Maďarska).
3. Mnohosvazková kolektivní díla širokého společenského dosahu (Encyklopedie českých dějin, Biografický slovník českých zemí, výzkum srovnávacích dějin měst /zčásti realizovaný v rámci grantového projektu Historický atlas měst České republiky/).
4. Řešení základních výzkumných témat a jejich shrnutí formou analytických výstupů (Christianizace a vznik států v severní a střední Evropě, cca 900-1200, Církevní dějiny Českých zemí v období raného novověku, České země v 19. století: proměny společnosti v moderní době, Krize evropské demokracie a Československo v první polovině 20. století, Ženy v českých zemích v éře modernizace, Historickogeografický výzkum venkovské a městské krajiny v dějinných souvislostech, Otázky a problémy historiografie a historické reflexe).

Řešená témata výzkumného záměru doplňovaly grantové projekty GA AV, GA ČR

a dalších resortních grantových agentur. V roce 2008 byl HÚ nositelem 5 grantových projektů GA ČR a spolunositelem 3 grantových projektů GA ČR, dále nositelem 6 grantových projektů GA AV. K 1.1. 2009 získal jako nositel 3 nové granty a jako spolunositel 1 nový grant GA ČR, jako nositel 2 granty GA AV. Pracovníci HÚ se rovněž podíleli na řešení 8 grantových projektů, jejichž nositeli byla pracoviště VŠ. Všechny ukončené projekty byly hodnoceny jako splněné.

V rámci řešení Výzkumného záměru a grantových projektů pracovníci ústavu publikovali cca 170 prací, z toho cizojazyčně 26 studií, v ČR více než 140 titulů, z toho 19 knižních publikací (monografie, sborníky, edice, atlasy, svazky BSČZ) a cca 125 dílčích výstupů (kapitol v monografiích, článků a studií). Značný počet výstupů je v tisku nebo připraven do tisku.

Vedle základního výzkumu, vysokoškolské výuky včetně vedení závěrečných prací (bakalářské, diplomní, rigorózní a disertační) a školení doktorandů na VŠ pracovištích ústav i nadále redakčně i technicky zajišťoval vydávání oborových periodik (Český časopis historický, Slovanský přehled, 7 sborníků, z toho 1 cizojazyčný *Historica. Historical Sciences in the Czech Republic, Bulletin HÚ*, technicky též *Zpravodaj Sdružení historiků ČR*). Nakladatelství Historický ústav vydalo v roce 2008 celkem 13 publikačních výstupů (monografie, edice, kolektivní monografie, sborníky, periodika).

V oblasti mezinárodní spolupráce ústav pořádal a spolupořádal 11 významných mezinárodních konferencí v součinnosti se zahraničními i domácími institucemi a podílel se na 12 rozpracovaných mezinárodních projektech a spolupráci. Na české sekci v rámci Německého sjezdu historiků (29. září – 2. října 2008) ústav zajistil témata k novému pojetí vzájemných vztahů v 19. století a k církevním dějinám 20. století. Další mezinárodní projekty se připravují a jsou v jednání, např. s GWZO Lipsko (příprava konference k *Majestátu Rudolfa II. 1609*); s Univerzitou Trevír (účast na středoevropském projektu edice středověkých judaik); výstava *Czech-Austrian Historical Neighbourhood*. Pokračuje spolupráce v rámci projektu ESF (*National Histories in Europe*). S Instytutem historii PAN ve Varšavě se uskutečňuje pravidelná a dlouholetá výzkumná spolupráce, v rámci česko-ruské komise historiků a archivářů probíhá spolupráce na edici dokumentů k dějinám KI.

Na půdě ústavu působila tato odborná a profesní sdružení: Český národní komitét historiků, Český národní komitét balkanistů, Společnost pro výzkum východní a střední Evropy, Česká společnost pro dějiny 18. století a řada specializovaných komisí. V roce 2008 měl ústav své zástupce ve vrcholných orgánech AV: v Akademické radě (předseda III. VO), Majetkové komisi při AR AV (předseda), GA AV a řadě specializovaných komisí (pro zahraniční styky, pro spolupráci s VŠ, pro popularizaci, pro udělování vědecké hodnosti DSc.), dále v orgánech GA ČR, v komisi pro hodnocení výzkumných záměrů MŠMT a v Akreditační komisi MŠMT. Pracovníci ústavu rovněž poskytovali expertní, informační, poradní a oponentní práce pro různé státní instituce a grantové agentury.

Výčet nejdůležitějších výsledků:

Výsledky lze rozdělit do několika hlavních oblastí, a to zejména: činnost publikační, popularizační, dále domácí i zahraniční ocenění, spolupráci s VŠ včetně společných pracovišť, mezinárodní spolupráce.

1) Publikační činnost

Syntézy, edice, slovníky, atlasy

Pánek, J., Tůma, O. a kol., *Dějiny českých zemí*, Praha: Karolinum 2008, 487 s.

Pánek, J. a kol., *Idea českého státu v proměnách staletí*, Praha: NLN 2008, 278 s.

Hradečný, P., Hladký, L., *Dějiny Albánie*, Praha: NLN 2008, 720 s.

Boubín, J. (ed.), *Petr Chelčický, Spisy z Pařížského sborníku*, Praha: Historický ústav 2008, 272 s.

Kučera, M. (ed.), *Zdeněk Václav Tobolka: Můj deník z první světové války*, Praha: Karolinum 2008, 557 s.

Němeček, J. a kol. (edd.), *Zápisy ze schůzí československé vlády v Londýně I. (1940-1941)*, Praha: Historický ústav-Masarykův ústav AA 2008, 876 s.

Vošahlíková, P. a kol., *Biografický slovník českých zemí, sv. 2/9 C, sv. 2/10 Č-Čerma*, Praha: Libri 2008

Semotanová, E., Chodějovská, E. a kol., *Historický atlas měst ČR, sv. 18 - Jičín*, Praha 2008

Tematické okruhy

1a) *medievalistika (christianizace, formování středověkého státu, dvorská společnost)*

Krafl, P. (ed.), *Sacri canones servandi sunt. Ius Canonicum et status ecclesiae saeculis XIII-XV*. Praha: Historický ústav 2008, 686 s.

Dvořáčková-Malá, Zelenka J. (edd.), *Dvory a rezidence ve středověku II. Skladba a kultura dvorské společnosti, Supplementum MHB*, Praha 2008, 514 s.

Boubín, J., *Modlitby Petra Chelčického*, in: Kůrka, P., Pánek, J., Polívka, M., *Angelus pacis*, Praha 2008, s. 227-236

Dvořáčková-Malá, D., *Panovnický dvůr ve středověku: Struktura, prostor, reprezentace*, MHB 11 (2008), s. 11-37

Krafl, P., *Církevní právo v Čechách a na Moravě v 13. - 15. století*, in: *Sacri canones servandi sunt*, Praha 2008, s. 81-123

Polívka, M., *Vojáci a jejich diplomaté z českých zemí ve službách řádu německých rytířů*, in: Paner, A., Iwanczak, W. (edd.), *Role komunikacji i przestrzeleni w sredniewiecznych i wczesnonowožitnych dziejach Czech i Polski*, Gdańsk 2008, s. 137-150

Šimůnek, R., *Mikrosvět společenských vazeb drobné šlechty v pozdním středověku*, *Středočeský sborník historický* 34 (2008), s. 3-36

Zelenka, J., *Sic sapiens imperator coniurationam rebellium repressit*, MHB 11 (2008), s. 39-78

Žemlička, J., *Österreich und Böhmen, 1156-1212: Versuch eines historisches Vergleichs des Privilegium minus und der Goldenen Bulle von Sizilien*, *Historica* 13 (2008), s. 47-47

Žemlička, J., *Kasteláni, vilikové a beneficia v netransformované transformaci, ČČH*

106 (2008), s. 109-136

1b) raný novověk (české země v Habsburské monarchii, církevní dějiny)

Mikulec, J., Ondo-Grečenková, M. (edd.), *Církev a zrod moderní racionality, Supplementum FHB, Praha: Historický ústav 2008, 244 s.*

Kůrka, P., Pánek, J., Polívka, M. (edd.), *Angelus pacis, Praha: Historický ústav 2008, 459 s.*

Holý, M., *Exercitia aularum. Dny všední i sváteční pážat na dvoře Ferdinanda I., FHB 23 (2008), s. 7-34*

Kůrka, P., *How Constantia Became Kostnice (and vice versa), in: Holeton D., David Z. (edd.), The Bohemian Reformation and Religious Practice, Prague 2007 (act. ed. 2008), s. 265-274*

Mikulec, J., *Klášter a barokní zbožnost, in: Čornejová, I., Kuchařová, H., Valentová, K. (edd.), Locus pietatis at vitae, Praha 2008, s. 281-300*

Mikulec, J., *Katolická zbožnost mezi barokem a osvícenstvím, in: Církev a zrod moderní racionality, Praha 2008, s. 143-163*

Pánek, J., *Wandlungen des Bildes von Albrecht von Waldstein (Ein europäisches Thema aus der tschechischen Perspektive, in: Fučíková, E., Čepička, L. (hg.), Albrecht von Waldstein. Inter arma silent musae?, Prag: Academia 2007 (act. ed. 2008), s. 23-37*

Raková, S., *Církev proti tmářství: polemika s jedním osvícenským konstruktem, in: Církev a zrod moderní racionality, Praha 2008, s. 67-89.*

Stemeck, T., *Závěť žumberského rytíře: Jindřich Pouzar z Michnic a jeho nelegitimní rodina, JSH 76 (2007, act. ed. 2008), s. 215-271*

1c) občanská a národní emancipace v modernizačním procesu

Řepa, M. (ed.), *Devatenácté století v nás. Modely instituce, reprezentace, které přetrvaly, Praha: Historický ústav 2008, 589 s.*

Baron, R., *Bracia czescy w Polsce w świetle prac Jaroslava Bidla (Z rozważań nad kwestia komunikacji), in: Paner, A., Iwańczak, W. (edd.), Rola komunikacji i przestrzeni w sredniowiecznych i wczesnonowożytnych dziejach Czech i Polski, Gdańsk 2008, s. 204-215*

Baron, R., *Wokół stereotypów Czechów i Polaków, in: Baluk, W., Winnicki, Z. (edd.), Badania wschodnie, Wrocław: Uniwersytet Wrocławski 2008, 135-152*

Hladký, L., *Podíl Čechů na kulturním a společenském povznesení Bosny a Hercegoviny v letech 1878-1918, Slavia 77 (2008), s. 265-275*

Hlavačka, M., *Zum Konzept der liberalen Zivilgesellschaft in Böhmen im 19. Jahrhundert: Versuch einer Definition, Historica 13 (2008), s. 159-173*

Hlavačka, M., *Der Sprachengebrauch in einer bürokratisierten Kommunikation und die Selbstverwaltung im Königreich Böhmen 1848-1914, in: Kohl, G., Neschwara, Ch., Simon, T. (hg.), Rechtsgeschichte mit internationaler Perspektive, Wien 2008, s. 157-167*

Kučera, M., *K zrodu, rozvoji a skonu legionářské literatury, in: Schreibrová, J., a*

kol., *Legie a múzy. K historii československých zahraničních vojsk v letech 1914-1918*, Praha: PNP 2008, s. 7-38

Velková, A., *Transformations of Rural Society between 1700-1850*, *Historica* 13 (2008), s. 109-158

Velková, A., *Kdyby mi pánbůh z tohoto světa povolati ráčil. Význam právních pořízení ve venkovské rodině první poloviny 19. století*, in: Řepa, M. (ed.), *19. století v nás*, Praha 2008, s. 504-531

Vlček, R., *Osvícenské kořeny českého slovanství*, In: *Česká slavistika*, Praha: Slovanský ústav 2008, s. 225-238

Vlček, R., *Místo a úloha slovanství v procesu formování moderního českého národa*, in: Řepa, M. (ed.), *19. století v nás*, Praha 2008, s. 175-192

Vyskočil, A., *Úřednická kariéra mezi Brnem a Vídní*, in: *Brno Vídní, Vídeň Brno. Zemské metropole a centrum říše v 19. století*, Brno: Matice moravská 2008, s. 127-142

1d) *vývoj meziválečné ČSR a krize evropské demokracie (1918-1948)*

Němeček, J., *Soumrak a úsvit československé diplomacie. 15. březen 1939 a československé zastupitelské úřady*, Praha: Academia 2008, 640 s.

Friedl, J. (s Jiráskem, Z.), *Rozpačité spojení. Československo-polské vztahy v letech 1945-1949*, Praha: Aleš Skřivan ml. 2008, 399 s.

Zudová-Lešková, Z., Milotová, J., Kosta, J. (hg.), *Tschechische und slowakische Juden in Widerstand (1938-1945)*, Berlin 2008, 260 s.

Dejmek, J., *Les Tchèques, les Slovaques, Tchécoslovaquie et la France: partenaires dans la lutte pour un nouvelle Europe démocratique*, in: Dejmek, J. (red.), *La naissance de la Tchécoslovaquie et la France*, Prague 2008, s. 13-43

Dejmek, J., *Československá zahraniční politika 1939-1945 (Cíle a výsledky)*, in: Zudová-Lešková, Z., Hofman, P. (edd), *Československá vojenská zahraniční služba 1939-1945*, Praha 2008, s. 134-153

Dejmek J., *Korespondence Kamila Krofty s Edvardem Benešem*, SAP 2002, č. 2, s. 179-228

Friedl, J. (s Szymeckem, J.), *Polskie majatki w Czechosłowacji i problemy z ich rewindykacja po II wojnie światowej*, *Polski Przegląd Dyplomatyczny* 8 (2008), s. 91-106

Friedl, J., *Obranné zpravodajství československé armády a čs.-polské vztahy v roce 1946*, SIPř 94 (2008), s. 269-280

Němeček, J., *Polska a rozbitie Czecho-Słowacji w marcu 1939 r.*, in: *Komisiji šrodkowo-europejskej*, tom XVI, Kraków 2008, s. 67-86

Němeček, J., *"Očista" na ministerstvu zahraničních věcí po roce 1945*, *ČČH* 106 (2008), s. 327-348

Hájek J., Lacina V., *The Economic Disintegration in Central Europe and the New Czechoslovakia 1918-1922*, in: *Discourses-Diskurse. Essays for - Beiträge zu Mikuláš Teich et Alice Teichova*, Prague-Vienna 2008, s. 173-186

Hájek, J., Lacina, V., *The Attempts for Economic Integration of Central Europe and Czechoslovakia, 1924-1932*, *Historica* 13 (2008), s. 205-227

Hájek, J., *Rozpor mezi ekonomickou mocí a hospodářskou potencí. Vznik ČSR a formování jejího hospodářství*, in: *Moc, vliv a autorita v procesu vzniku a utváření meziválečné ČSR (1919-1921)*, Praha: MÚ+AA 2008, s. 77-140

Šebek, J., *Im Dienst für Gott and die Nation. Katholische Kirche und Klerus in der böhmischen Ländern im 19. und frühen 20. Jahrhundert*, in: Frankl, K. H., Klieber, R. (hg.), *Das Priesterkolleg St. Augustin "Frintaneum" in Wien 1816 bis 1918*, Wien-Köln-Weimar: Böhlau Verlag 2008, s. 181-194

Šebek, J., *Katolicismus a antidemokratická hnutí meziválečného období v Evropě*, *Sbomík prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. Studia minora Facultas Philosophicae Universitatis Brunensis*, C 54, 2007 (act. ed. 2008), s. 53-66

Šebek, J., *Němečtí katolíci v brněnské diecézi před odsunem*, in: Nešpor, P., Doležalová, E. (edd.), *Brněnská diecéze 1777-2007*, Brno 2007 (act. ed. 2008), s. 45-58

1e) historiografie, teorie, metodologie

Němeček, J. (ed.), *Reflexe dějin Československa 1918-1948 v historiografii na počátku 3. tisíciletí*, Praha: Historický ústav 2008, 258 s.

Vlček, R., Hanuš, J. (edd.), *Interpretace ruské revoluce 1917*, Brno: CDK 2008, 182 s.

Boubín, J., *Rudolf Urbánek, historik husitského a poděbradského věku*, in: Borovský, T. (ed.), *Historici na brněnské univerzitě*, Brno: Archiv města Brna 2008, s. 83-96

Lacina, V., Hájek, J., Slezák, L., *Historiographie der modernen Wirtschaftsgeschichte der böhmischen Länder an der Wende vom 20. zum 21. Jahrhundert*, *Prager Wirtschafts- und Sozialhistorische Mitteilungen - Prague Economic and Social Papers* 8, Praha 2007/2008, s. 197-221

Raková, S., *Czech/Czechoslovak History Through American Eyes: The Present State of Research*. In ed. David, Zdeněk. *Contributions of the Moravian Brethren to America*. New York: Publishing House of the Czechoslovak Society of Arts and Sciences 2008, s. 79-92

Voráček, E., *Historiografický výzkum komunistického hnutí v Československu v letech 1918-1948*, *SIPř 94* (2008), s. 441-465

Vlček, R., *Ruské revoluce a T. G. Masaryk. Ke kořenům interpretace ruských revolucí v roce 1917 v českém prostředí*, in: Vlček, R., Hanuš, J. (edd.), *Interpretace ruské revoluce 1917*, Brno 2008, s. 9-26

1f) obecné a světové dějiny (střední, východní a jihovýchodní Evropa)

Tejchman, M., *Balkán ve válce a revoluci 1939-1945*, Praha: Karolinum 2008, 768 s.

Irmanová, E., *Maďarsko v éře sovětizace. Mezinárodní a politické aspekty*, *Ústí n. Labem: Albis International* 2008, 375 s.

Irmanová, E., *Místo Maďarska v politických plánech velmocí na poválečné uspořádání střední a jihovýchodní Evropy I. a II.*, *SIPř 94* (2008), s. 231-267, 231-

Irmanová, E., *Proměny maďarské zahraniční politiky (1943-1949)*, *Moderní dějiny* 16 (2008), s. 173-249

Litera, B., *Pětiletky druhé revoluce. Rudá armáda a zbrojní průmysl 1927-1937*, *Moderní dějiny* 16 (2008), s. 135-171

Litera, B., *První boje občanské války v Rusku a Rudá armáda v roce 1918*, *Studia territorialia* 10 (2007, act. ed. 2008), s. 123-151

Šístek, F., *l'image romantique des Monténégrins dans la culture tchèque aux 19e et 20e siècles*, in: Tchoukarine, I. (ed.), *Entre mythe et réalité: les relations culturelles et politiques entre Tchèques et Slaves du Sud*, *Études du CEFRES* 11 (2008), s. 9-22.

Šístek, F., *Od vlasti junáků k muzeu staré slávy. Obraz Černé Hory a Čemohorců v české společnosti 1912-1938*, *SHS* 33 (2008), s. 7-41

Vlček, R., *České slovanství a pravoslaví. Vladimír I. Lamanskij a jeho vliv na konverzi Čechů k pravoslaví a panslavismu.*, in: *a ich vplyv na formovanie národného vedomia ve strednej Európe*, Prešov: FF PU - Evangelisch-theologischen Fakultät der Universität Wien 2008, s. 202-212

Voráček, E., *K voprosu o srovněni nacional-socializma i stalinizma i razvitije modelej diktatur XX veka*, in: *Vlast' i obščestvo: neprostyje vzaimootnošenija*, Moskva: Institut slavjanovedenija RAN 2008, s. 198-218

1g) historická geografie

Šimůnek, R. (ed.), *Regiony – časoprostorové průsečíky?* Praha: Historický ústav 2008, 287 s.

Chodějovská, E., *Mapa oblasti – nový pojem v české historické kartografii*, in: *Regiony - časoprostorové průsečíky*, s. 26-38

Semotanová, E., *Komparativní kartografie a ikonografie Českého koutku - zrcadlo regionální identity a mentality*, in: *Český koutek v Kladsku, Kladský sborník - Supplementum*, Hradec Králové 2008, s. 35-53

Semotanová, E., *Barokní krajina globálním tématem historické geografie*, in: Šouša, J., Ebelová, I. (edd.), *Inter laurum et olivam*, Praha: Karolinum 2008, s. 343-353

2. Popularizační aktivity

Pracovníci HÚ se uplatňovali v řadě oblastí popularizace akademické vědy: odborně populární přednášky, populárněvědné články, vystoupení ve veřejných sdělovacích prostředcích (rozhlas, TV) či účast na tvorbě pořadů, podíl na tvorbě výstavních expozic a konečně propagace vlastní vědecké činnosti prostřednictvím webové stránky HÚ a Bulletinu HÚ. Z jednotlivých oblastí lze uvést příklady:

a) propagace a popularizace akademické vědy

Den otevřených dveří: proběhl na pražském a brněnském pracovišti 7. 11. 2008, program: přednášky k aktuálním tématům českých dějin s diskusí, ukázky publikací HÚ, prohlídka vzorku z mapových fondů, seznámení s knihovními fondy,

powerpointová prezentace. Návštěva několika desítek především středoškolských studentů a laických zájemců.

Týden vědy a techniky: Akademická kavárna, přednáška *Město v historické krajině - obraz smíru nebo střetávání?* (E. Semotanová a hosté); Literární kavárna, přednáška *Čím prospěl Brnu zakladatel Vaňkovky Friedrich Wannieck?* (P. Cibulka); přednáška pro veřejnost *Historická krajina Česka a co po ní zůstalo* (E. Semotanová.)

b) odborně-populární přednášky a vystoupení v médiích - v rozhlase (Český rozhlas 1, 2, 3, 6, Radiožurnál, Leonardo) a televizi (seriály *Historie.cs*, relace na ČT2, ČT 24, především k osmičkovým výročím (Mnichov, srpen 68) a historickým souvislostem aktuálních událostí, ale také propagace publikací, podíl na přípravě televizních pořadů a filmových scénářů. Uskutečnila se i vystoupení v soukromých a zahraničních: polských (J. Pánek, J. Friedl) a maďarských (E. Irmanová) médiích.

Příklady

Starší dějiny: ČT: odborná spolupráce na seriálu *Dvaasedmdesát jmen české historie* (J. Boubín); *Historický magazín* (J. Žemlička, J. Mikulec); výročí *Liblice* (J. Žemlička); ČRo: vystoupení o Petru Chelčickém a Jiřím z Poděbrad (J. Boubín); *přemyslovské dvory* (D. Dvořáčková-Malá); osobní prezentace (E. Chodějovská); komentáře k výročím (J. Mikulec); česko-polské vztahy (J. Pánek); seriál *Putování po dějinách* (T. Sterneck); *Leonardo: Kristiánova legenda* (E. Doležalová); *Vladislav II.* (J. Žemlička); *Cestování v raném novověku* (M. Holý); *Proglas: prezentace Sacri canones* (P. Krafl).

Moderní dějiny (19. a 20. st.): ČT: *Historie.cs* (J. Dejmek, J. Friedl, J. Hama, M. Hlavačka, V. Lacina, J. Němeček, M. Řepa, J. Šebek, J. Tejchman); *Historický magazín* (M. Hlavačka, J. Šebek); *Dobré ráno s ČT* (J. Šebek, R. Vlček, P. Vošahlíková); *Sovětský blok po 1945* (B. Litera); *NOVA: Cesta vítězství-Rudá armáda* (B. Litera); *TV Russia Today: dokument o Mnichovu* (J. Němeček); *Stěpiny* (J. Šebek); ČRo: *Historie věčně živá* (J. Friedl, R. Vondra); výročí *Mnichova* (J. Dejmek, J. Němeček, J. Šebek); *ženská problematika, slovníky a encyklopedie 19. st., J. a B. Němcovi* (M. Pokorná); *dějiny všedního dne, stravování, BSČZ* (P. Vošahlíková); *černohorské dějiny* (F. Šístek); *moderní katolicismus* (J. Šebek); *Leonardo: úřednictvo 19. st.* (A. Vyskočil); *První republika* (J. Hama); *antisemitismus* (Z. Zudová-Lešková); *Proglas: katolicismus 20. st.* (J. Šebek)..

c) populárněvědné články a vyjádření k aktuální vědecké a pedagogické problematice uveřejněny v periodikách *MF Dnes*, *Lidové noviny*, *Hospodářské noviny*, *Reflex*, *KAM* v Brně aj. v počtu několika desítek.

e) publikace a webové stránky

Bulletin Historického ústavu AV ČR vydávaný každoročně; pravidelné příspěvky do seriálu *Akademického Buletinu Osmičková výročí* (M. Kučera, M. Hlavačka, R. Vondra, J. Dejmek, J. Němeček); webová stránka *Historický ústav veřejnosti a školy* : www.hiu.cas.cz/cs/historicky-ustav-verejnost-a-skole.ep.

f) výstavy: *Židé v boji a odboji*, putovní výstava, scénář (Z. Zudová); *Židé v boji a odboji pro prezentaci v evropských zemích mluvících anglicky a německy*: (*The Jews in Battle and in the Resistance: The Resistance Efforts of the Czechoslovak*

Jews during World War II; Juden im Kampf und Widerstand Der Widerstandskampf tschechoslowakischer Juden im Zweiten Weltkrieg), scénář (Z. Zudová); *Vlastivědné muzeum ve Slaném, výstava starých map Z regionu do světa*, podíl na přípravě scénáře a výběru exponátů, zpracování letáčku (E. Semotanová); *Československo, zmizelý prostor a čas, výstava*, pořádaná Geografickou sekcí UK pod záštitou děkana PŘF UK prof. Pavla Kováře 17.10.-31.1 k 90. výročí vzniku Československa a dalším osmičkovým výročí, podíl na přípravě scénáře a výběru exponátů (E. Semotanová); *Výstava dokumentů u příležitosti mezinárodní konference Československo a krize demokracie ve střední Evropě ve 30. a 40. letech* (J. Němeček).

3. Domácí a zahraniční ocenění

PhDr. Jiří Friedl, Ph.D., *Prémie Otto Wichterleho pro mladé vědecké pracovníky za rok 2008*

Doc. PhDr. Lubomír Slezák, DrSc., *Cena děkana Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity za spoluautorství publikace Nové osídlení pohraničí českých zemí po druhé světové válce, Brno 2005*

Mgr. František Šístek, *Čestné uznání poroty literárních cen Miroslava Ivanova (Klub autorů literatury faktu) v kategorii „díla autorů literatury faktu do 39 let“ v rámci 14. ročníku mezinárodního knižního veletrhu a literárního festivalu Svět knihy (25. 4. 2008), a to za knihu Černá Hora, Praha 2007.*

4. Další specifické informace o pracovišti

V roce 2008 proběhlo meziterminové hodnocení plnění Výzkumného záměru HÚ za léta 2005-2007. Hodnotitelská komise AV ČR konstatovala, že HÚ předložil důkladný přehled kvalitních výstupů své badatelské práce. Dominují mu celooborově významné soupisové a ediční projekty (Biografický slovník, Slovník zahraničních bohemistů, edice Dokumenty čsl. zahraniční politiky) a unikátní, stabilně pokračující historicko geografický projekt Historický atlas měst ČR, který dospěl do 18. svazku. K nim se pojí reprezentativní mezinárodní sborníky a závazné monografie. Ústav vydává celostátní bibliografii oboru (s mezinárodní kooperací) a klíčová historická periodika, přihlásivši se do bodového registru ČR i do mezinárodních indexů (ČČH, Slovanský přehled). Časopisy se úspěšně prezentují na internetových sítích v zahraničí. Webová prezentace ústavu je solidní a obsažná. Výkonnost ústavu ve srovnání se staršími evaluacemi jednoznačně stoupá. HÚ byl přeřazen z kategorie B do kategorie A.

S děkankou FF UJEP doc. M. Hrubou byla uzavřena na dobu 1,5 roku smlouva o účasti HÚ na projektu ochrany památek v Ústeckém kraji, financovaného z tzv. norských fondů.

Ve vedení ústavu došlo k personální obměně: prof. E. Semotanová byla jmenována předsedkyní Ediční rady HÚ s odpovědností za chod Nakladatelství Historický ústav, pI D. Mikesková s ujala funkce vedoucí THS.

Průměrný přepočtený stav pracovníků HÚ činil 79 (Praha 67,9, Brno 11,1); z toho výzkumných pracovníků 54 (Praha 44, Brno 10), ostatních 34 (Praha 32, Brno 2).

Z výzkumných pracovníků bylo 6 nositeli titulu profesor, 7 titulu docent, 8 vědecké hodnosti DrSc. a 1 vědecké hodnosti DSc. V roce 2008 proběhla 1 úspěšná obhajoba a získání titulu PhD. (FF UK); se 3 pracovníky bylo zahájeno habilitační řízení (FF UK, FF MU, FPF SIU Opava).

V HÚ proběhla v roce 2008 dvě kola interních atestací; atestováni byli pracovníci s končícími smlouvami, pracovníci po zvýšení kvalifikace (Ph.D.), pracovníci, kteří podali vlastní žádost o atestování a pracovníci, vyzvaní k atestaci vedením HÚ. Atestační komise důsledně sledovala plnění atestačních kritérií.

HÚ uzavřel novou nájemní smlouvu s rektorem Collegia Nepomucenum v Římě, sídla ČHÚŘ.

Od září 2008 probíhá generální revize knižních výpůjček a ověření fyzického stavu knihovního fondu.

II. Vědecká a pedagogická spolupráce pracoviště s vysokými školami

a) nejvýznamnější vědecké výsledky pracoviště vzniklé ve spolupráci s vysokými školami (kromě výsledků uvedených v bodě III b)

Pracovníci HÚ se podílejí na 9 projektech, grantech a výzkumných záměrech společně s vysokoškolskými pracovišti. Hlavními partnery byly historické a blízké oborové ústavy Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, Filozofické fakulty Masarykovy univerzity a Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy. Jedná se zejména o projekty Křesťanství a česká společnost ve středověku, Přemyslovci – budování státu, České země uprostřed Evropy, Rozvoj české společnosti v Evropské unii, Výzkumné středisko pro dějiny střední Evropy: prameny, země, kultura, Žena v českých dějinách a další. Výstupy představují studie publikované v oborových periodikách, tematických sbornících a kolektivních monografiích. HÚ pořádá či plánuje mezinárodní konference a vědecká setkání zejména ve spolupráci s FF UK a s historickými pracovišti FF MU.

Výstupy - příklady:

Religio christiana: od státní i individuální zbožnosti; edice tří legend z Wolfenbüttelského rukopisu (spolupráce s TF a FF UK), vyjde 2010

Křesťanství a česká společnost ve středověku: normy a reality (evropské souvislosti českého tématu (CMS-FF UK) - textace výstupů

Parlamentarismus a politická kultura v českých zemích 1848 – 1990 (FF UK) - dokončení redakce

Výzkumné středisko pro dějiny střední Evropy: prameny, země, kultura (FF MU) - konference a sborník Interpretace ruské revoluce 1917 (Brno 2008)

b) nejvýznamnější výsledky činnosti výzkumných center a dalších společných pracovišť AV ČR s vysokými školami

Centrum pro raně novověká studia, společné pracoviště s Filozofickou fakultou JU: prameny k českým dějinám raného novověku: Janiš, D., Moravský zemský sněm na Prahu novověku. Edice Památek sněmovních z let 1516-1570, 2 sv., v tisku. příprava edice Ctibor Tovačovský z Cimburka, nové textové varianty z fondů MZA v Brně; T. Sterneck -příprava 1. dílu edice Historica Třeboň v rámci edičního projektu

„*Documenta res gestas Bohemicas saeculorum XVI.-XVIII. illustrantia*“, oddíl A – *Vita publica*, práce na osobním a místním rejstříku (identifikace osob, skupin osob, lokalit a územních celků).

Centrum právně historických studií, společné pracoviště s Právnickou fakultou UK: příprava právně diplomatických dokumentů k zahraniční politice československé vlády ve 30. a 40. letech 20. století; archivní rešerše, selekce, pořádání, ediční práce.

Český historický ústav v Římě, společné pracoviště s Filozofickou fakultou UK: výzkum v archivech v Římě a Vatikánu, příprava edice *Monumenta Vaticana*.

c) spolupráce s vysokými školami na uskutečňování bakalářských, magisterských a doktorských studijních programů a vzdělávání středoškoláků

V roce 2008 uskutečnili pracovníci HÚ 6 kursů v bakalářských studijních oborech a 45 kursů v magisterských studijních oborech, a to jak kursů přednáškových, tak seminárních (včetně cvičení), popřípadě smíšených. Výuka probíhala především na těchto pracovištích: Ústav českých dějin FF UK, Historický ústav FF MU, Institut mezinárodních studií FSV UK, Ústav archivnictví a pomocných věd historických FF JU, katedra pomocných věd historických a archivního studia FF UK, katedra historie FF Univerzity Palackého Olomouc, katedra historie Pedagogické fakulty MU, katedra historických věd FF Univerzity Pardubice, katedra historie a katedra archivnictví FF Univerzity Hradec Králové; jednotlivé kursy byly konány i na dalších vysokoškolských pracovištích. S Filozofickou fakultou UK uzavřel HÚ smlouvu o podmínkách výuky jeho pracovníků na tamních oborových ústavech a katedrách.

Pracovníci HÚ dále školili doktorandy ve čtyřech studijních programech: Historické vědy (FF UK), Moderní dějiny (FSV UK) a Historické vědy (FF MU), Slovenistika (FF MU), dále zasedali v oborových radách studijních programů a ve vědeckých radách univerzit i jednotlivých fakult (JU, UHK, UJEP, FF UK, FSV UK, FF MU, FF JU). V ústavu jsou zaměstnáni v pracovním poměru 4 doktorandi, další 3 smluvně pracují na jednotlivých tématech.

d) vzdělávání středoškolské mládeže

2. ročník Celostátní dějepisné soutěže středoškolských družstev, pořádané Gymnáziem Cheb – HÚ příprava soutěžních témat, účast při soutěži a vyhodnocování výsledků (J. Žemlička); vedení prací SOČ a členství v komisích soutěže SOČ ve spolupráci s Jihomoravským centrem pro mezinárodní mobilitu; organizování soutěže Podpora talentované mládeže v rámci Jihomoravského kraje.

III. Spolupráce pracoviště s dalšími institucemi a s podnikatelskou sférou

a) společné projekty výzkumu a vývoje podpořené z veřejných prostředků

Dokumenty československé zahraniční politiky III. Projekt zpracováváný ve spolupráci s ÚMZ MZV ČR; svazek XIX/2 Čs. zahraniční politika v roce 1937 vyjde počátkem 2010..

Martyrologium katolické církve v českých zemích ve 20. století. Projekt zpracováváný ve spolupráci s Českou křesťanskou akademií; plánovaný výstup: rukopis studie.

Zpřístupňování a využívání historických kartografických pramenů (starých map,

plánů a atlasů). Projekt ve spolupráci s Výzkumným ústavem geodetickým, topografickým a kartografickým, v. v. i., Zdíby; výstup Zpřístupňování historických kartografických pramenů z HÚ na Mapovém portálu <http://mapy.vugtk.cz/pages/index.php?rs=1>

b) odborné expertizy zpracované v písemné formě pro státní orgány a instituce

Pracovníci HÚ vyhotovili více než 250 odborných posudků na nejrůznější výstupy, mezi nimiž byly zejména: posudky projektů, podávaných na grantové agentury v ČR (GA VŠ, GA ČR, GA AV, MZV, MO ČR, MO SR); posudky žádostí o akreditace vysokoškolských studijních oborů (AK MŠMT); posudky pro nakladatelství v rámci recenzních řízení na vydávané publikace (např. Lidové noviny, Karolinum, Argo aj.); posudky na rukopisy studií pro recenzované oborové časopisy a periodika; oponentské posudky bakalářských, magisterských, rigorózních, disertačních a habilitačních prací; posuzování otázek z dějepisu pro státní maturitní zkoušky.

IV. Mezinárodní vědecká spolupráce pracoviště

Spolupráce se realizovala jednak prostřednictvím účasti HÚ v mezinárodních mnohostranných či dvoustranných projektech, jednak prostřednictvím kontaktů v podobě aktivní účasti na mezinárodních vědeckých setkáních, která HÚ organizoval nebo na nichž vystoupili jeho pracovníci s prezentací výsledků výzkumu. V rámci některých konferencí probíhalo jednání o perspektivách další spolupráce, která byla posléze konkretizována ve smluvní podobě nebo v neformálních dohodách. Další jednání o spolupráci se konala v rámci dvoustranných setkání vedení HÚ s představiteli zahraničních výzkumných institucí.

a) přehled mezinárodních projektů, které pracoviště řeší v rámci mezinárodních vědeckých programů

Representations of the Past. Projekt European Science Foundation; HÚ členství v Dozorčím výboru projektu a autorská účast v sekci *Overlapping National Histories*. Koordinátor University of Oxford, prof. Stefan Berger, koordinátor sekce prof. Tibor Frank.

Between West and East. Spolupráce akademických ústavů ČR, SR, Polska a Maďarska na paralelních dějinách středoevropských zemí, HÚ dokončena textace všech kapitol. Koordinátor za ČR prof. J. Pánek.

The Rise of Parliamentarism, 1776-1860. Edice ústavních dokumentů evropských zemí, HÚ autorská účast. Koordinátor Universität Kassel, prof. Horst Dippel.

Historické atlasy měst. Evropský komparativní projekt *Commission internationale pour l'histoire des villes*, HÚ účast autorského kolektivu historické geografie, výstupy pravidelné svazky *Historického atlasu měst ČR*.

eChase. Projekt standardního i elektronického zpracovávání historických hesel pro publikaci *Heart of Europe*, HÚ autorská účast, průběžné dodávání hesel. Nakladatelství Getty Images Londýn.

Religions- und Kirchengeschichte der böhmischen Länder im 20. Jahrhundert. Koordinátor Collegium Carolinum München, spolupráce Ackermannsgemeinde München. HÚ autorská účast.

Spolupráce v oblasti biografických a slovníkových studií. Smluvní partneri Österreichisches biographisches Lexikon und Biographische Dokumentation ÖA der W, Collegium Carolinum München; výměna materiálů, informací, koncepční spolupráce v oblasti teorie a metodiky slovníkové tvorby.

Corpus der Quellen zur mittelalterlichen Geschichte der Juden im Reichsgebiet. Projekt edice středověkých judaik ve spolupráci s Univerzitou Trevír, Akademií věd a literatury v Mohuči a Centrem mediévistických studií AV ČR

Universal Reformation: Intellectual Networks in Central and Western Europe, 1560-1670. Projekt ve spolupráci s Universitou Oxford, Institutem Filozofie i Sociologie PAN, Warszawa/Kraków); The Institute for Literary Studies, Hungarian Academy of Sciences, Budapest

Repertorium fontium historiae medii aevi. Koordinátor Istituto storico Italiano per il medio evo, Roma. HÚ autorská účast, průběžné zpracování hesel k dějinám českých zemí.

Češi a Slovinci – vzájemná ideová a kulturní pouta. Koordinátor Institut za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU Ljubljana/ Historický ústav AV ČR; prof. I. Gantar Godina/doc. L. Hladký

Formování moderních národů: národní mytologie a kolektivní identity. Společný projekt s Historickým ústavem SAV, za HÚ koordinuje R. Vlček

b) akce s mezinárodní účastí, které pracoviště organizovalo nebo v nich vystupovalo jako spolupořadatel

Mezinárodní konference a kolokvia - HÚ hlavní pořadatel:

Regiony – časoprostorové průsečíky? – konference, 23. 1. 2008, Praha

Polsko-Czeskie Towarzystwo Naukowe – vědecké zasedání a jednání výboru, 25. 1. 2008, Praha

Reflexe dějin Československa v letech 1918-1948 v historiografii na počátku 3. tisíciletí – pracovní setkání, 5. 2. 2008

Ad iustitiam et bonum commune. Proměny zemského práva v českých zemích ve středověku a raném novověku – konference, 27. 2. 2008, Brno

Zasedání mezinárodního dozorčího výboru projektu ESF NHIST Nations and Representations in Europe, 27. – 29. 3. 2008, Praha

Kolektivní a individuální mecenášství a kultura veřejného daru v občanské společnosti – konference, součást celoročních oslav výročí J. Hlávky, 27.-30. 5. 2008, Praha

Disputatio magistrorum, Konec dynastie. A co dál? - kolokvium, 11. 6. 2008, Praha

Československo a krize demokracie ve střední Evropě ve 30. a 40. letech. Hledání východisek – konference, 22.-23. 9. 2008, Praha

Mezinárodní konference a kolokvia - HÚ spolupořadatel:

.Muži 28. října – konference, 23.-24. 10. 2008, Praha. Konference pořádaná ve spolupráci s MÚ AA AV ČR, Úřadem vlády ČR a CEVRO Institute

Osmičky v česko-rakouských dějinách 20. století – konference 20.-21. 11. 2008,

Waidhofen, ve spolupráci s Waldviertel Akademie

Město a městská společnost v procesu modernizace 1740-1918 – konference,
6. – 7. 11. 2008, Ostrava, ve spolupráci s FF UOstrava

c) aktuální meziústavní dvoustranné dohody

Historický ústav na smluvním základě kooperoval s 6 zahraničními partnery na devíti projektech, jmenovitě:

Instytut historii PAN (Polsko), projekt Srovnávací výzkum společenských a politických věd v české a polské společnosti od raného středověku po současnost, na léta 2006-2008

Institute of Balkan Studies (Bulharsko), projekt Cooperation, Influences, Misunderstandings. Bulgarians and Czechs in 20th Century, na léta 2008-2010

Institut slavjanovedenija RAN (Rusko), projekt Moc – společnost – kultura v česko-ruských vztazích, na léta 2008-2010

Institut slavjanovedenija RAN (Rusko), projekt Obraz Ruska v Čechách a obraz Čech v Rusku v průběhu staletí, na léta 2006-2008

Historický ústav SAV (Slovensko), projekt Bibliografie české a slovenské historiografie, na léta 2006-2008

Historický ústav SAV (Slovensko), projekt Formování moderních národů: národní mytologie a kolektivní identity, na léta 2006-2008

Historický ústav SAV (Slovensko), projekt Národní vývoj Slováků a Čechů v 20. století: porovnávací výzkum, od r. 1999

Österreichischen Akademie der Wissenschaften (Rakousko), dohoda o spolupráci na biografických projektech, od r. 2007

Ruský státní archiv sociálně-politické historie (Rusko), projekt edice VKS(b), Kominterna a Komunistická strana Československa 1924-1945, na léta 2007-2008

V. Seznam titulů vydaných na pracovišti

Vydáno Nakladatelstvím Historický ústav AV ČR:

Boubín, J.(ed): *Mediaevalia Historica Bohemica*. Sv. 11. 312 s. ISSN 0862-979X

Boubín, J: *Petr Chelčický, Spisy z Pařížského sborníku*. 272 s. ISBN 978-80-7286-124-8

Dvořáčková-Malá, D. - Zelenka, J. (edd.): *Dvory a rezidence ve středověku. II. Skladba a kultura dvorské společnosti. (Mediaevalia Historica Bohemica. Supplementum. 2.)* 510 s. ISBN 978-80-7286-134-7

Harna, J. (ed.) : *Moderní dějiny. Sborník k dějinám 19. a 20. století*. Sv. 16. 359 s. ISSN 1210-6860

Chodějovská, E. - Semotanová, E. - Bílková, E. - Gottlieb, J. - Janků, R. - Kindermann, J. - Klipcová, B. - Kudyn, M. - Rasl, T. - Uličný, P. - Ulrychová, E. - Česáková, M. - Dubinová, T.: *Historický atlas měst české republiky*. Sv. č. 18. Jičín. 2008. 73 s. ISBN 978-80-7286-114-9

- . Krafl, Pavel (ed.) *Sacri canones servandi sunt. Ius canonicum et status ecclesiae saeculis XIII-XV.* 686 s. ISBN 978-80-7286-121-7
- . Kůrka, P. (ed.) - Pánek, J. (ed.) - Polívka, M. (ed.): *Angelus pacis. Sborník prací k počtě Noemi Rejchrtové.* 459 s. ISBN 978-80-7286-125-5
- . Mikulec, J. (red.): *Folia Historica Bohemica. Sv. 23.* 417 s. ISSN 0231-7494
- . Němeček J. (ed.): *Reflexe dějin Československa 1918-1948 v historiografii na počátku 3. tisíciletí.* 258 s. ISBN 978-80-7286-132-3
- . Raková, S. - Malíř, J. (ed.): *Historica. Historical Sciences in the Czech Republic. Series nova. Sv. 13.* 345 s. ISSN 1210-8499
- . Rašticová, B. (ed.): *Agrární strany ve vládních a samosprávných strukturách mezi světovými válkami.* 224 s. (vydalo Slovácké muzeum v Uherském Hradišti ve spolupráci s Historickým ústavem AV ČR, v. v. i., pobočka Bmo) ISBN 978-80-86185-72-9
- . Vlček, R. (ed.) - Hanuš, J. (ed.): *Interpretace ruské revoluce 1917.* 182 s. ISBN 978-80-7325-150-5
- . Vlček, R. (ed.): *Slovanské historické studie, sv. 33,* 211 s. ISBN 978-80-7286-137-8

IV. Hodnocení další a jiné činnosti:

Další a jinou činnost HÚ ve smyslu zřizovací listiny nevykonával.

V. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce:

Nedostatky v hospodaření nebyly zjištěny, na zobrazení hospodaření účetní jednotky v účetnictví vydal auditor výrok "bez výhrad". Při kontrole grantového hospodaření za léta 2002-2008 byl kontrolním orgánem FÚ Praha 9 zjištěn formální nedostatek (prodleva v ohlášení změny v personálním obsazení grantu v roce 2006). Ředitel přijal opatření k důslednému dodržování grantových pravidel a formálních požadavků administrativy grantových projektů (zlepšení informovanosti grantistů, zpřísnění kontrolního mechanismu prostřednictvím THS).

VI. Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj:^{*)}

Příslušné informace poskytuje účetní rozvaha, výkaz zisku a ztráty, příloha k účetní závěrce a zpráva auditora. Proti minulým létům nedošlo k žádným podstatným

^{*)} Údaje požadované dle § 21 zákona 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

změnam v oblasti nákladů a výnosů ani v rozvahových účtech.

VII. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště: *)

Předpokládaný finanční vývoj pracoviště se bude odvíjet od přidělených a získaných finančních prostředků (rozpočet, grantové prostředky a prostředky získané prodeje publikací), přičemž pracoviště bude postupovat podle zákona č. 504/2002 Sb.

VIII. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí: *)

Ve spolupráci s majitelem budovy, v níž sídlí pražské pracoviště HÚ, prováděl ústav třídění odpadu, zejména zvláště ukládal papírový odpad, nově v prostorách HÚ umístil nádoby na plastový odpad, jejichž obsah je pravidelně odvážen do určených kontejnerů. Dále HÚ navracel prodejci spotřebované tonery z kopírek a obaly od tonerů velkokapacitních tiskáren v malotirážním středisku, určené k ekologické likvidaci. Elektronický odpad je odvážen do příslušných sběrných dvorů.

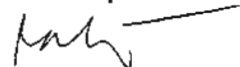
IX. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů: *)

Pracovněprávní vztahy byly upraveny Kolektivní smlouvou mezi odborovou organizací a ředitelem, která byla po projednání oběma stranami a Radou HÚ podepsána dne 12. června 2008. Personální otázky byly řešeny na základě doporučení atestační komise a ve spolupráci s Radou HÚ, popř. s Etickou komisí AV ČR.

razítko

HISTORICKÝ ÚSTAV AV ČR, v.v.i.
190 00 Praha 9, Prosecká 76
IČO 67985963, DIČ CZ67985963

podpis ředitele pracoviště AV ČR

Přílohou výroční zprávy je účetní závěrka a zpráva o jejím auditu

---

*) Údaje požadované dle § 21 zákona 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.